

«Кирпичовські читання – 2010»

[С. Назаренко, член оргкомітету]

#2-3 от 15.02.2011

«Великому винахіднику
випусту протів «за» шук
розробки і розвитку, і ново «о»
було готує за розвитком, і
співом»

В.Л. Кирпичов, 1895

Присвячується 125-річчю
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»

Шановні колеги!
Запрошуємо Вас взяти участь в засіданні
11 наукових «Кирпичовських читань»,
що проводяться НТУ «ХПІ»
17 грудня 2010 року (10.00-13.00)
(1 ауд. електрокорпусу)

ПРОГРАМА ЧИТАНЬ:
ВІСКРИТТЯ «КИРПИЧОВСЬКИХ ЧИТАНЬ», ПРИСВЯЧЕНИХ 125-РІЧЧЮ НТУ «ХПІ»
- ректор НТУ «ХПІ», проф. **Л.Л. Товажнянський**
НАУКОВІ РОЗРОБКИ І ДОСЛІДЖЕННЯ У ГАЛУЗІ ДВИГУНОБУДУВАННЯ
- проф. **А.В. Марченко**
МАШИНОБУДІВНИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ НА ЕТАПІ СТАНОВЛЕННЯ
ХАРКІВСЬКОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ
- проф. **М.С. Овчарук**

Блискучий організатор вищої технічної освіти В. Л. Кирпичов натхненною працею створив у Харкові другий (після Петербурзького) в Російській імперії практичний технологічний інститут. Духовна спадщина першого директора нашого вузу, талановитого інженера і педагога, засновника і голови Південноросійського товариства технологів слугує вихованню нових поколінь політехніків. У грудні 2010 року була проведена 11-а науково-технічна конференція «Кирпичовські читання», присвячена 125-річчю НТУ «ХПІ».

Голова наукового комітету «Кирпичовських читань» ректор Л. Л. Товажнянський розповів про самовіддану працю видатних вчених та педагогів, які перетворили інститут на один із провідних науково-навчальних комплексів системи вищої освіти України; про його випускників (їх уже більш як 150 тисяч), що зробили величезний внесок у розвиток вітчизняної та світової науки і техніки. Вони створили та розвивали наукові школи, результати діяльності яких мають виключно велике значення в машинобудуванні, механіці, хімії та інших галузях науки і техніки.

В. Л. Кирпичов наголошував, що тільки успішний розвиток машинобудування є основою будь-якої високорозвиненої країни («Машиностроение в России» (1884)). Проректор з наукової роботи А. П. Марченко та професор В. О. Пильов зробили доповідь про наукові розробки і дослідження у галузі двигунобудування, розробку сучасних САПР. Про досягнення школи турбінобудівників НТУ «ХПІ», створення високоекономічних, широкорежимних останніх ступенів для швидкохідних і тихохідних турбін, що відповідають підвищеним вимогам надійності, маневреності та економічності, розповів завідувач кафедри турбінобудування, професор А. В. Бойко.

Вчені кафедри заснували новий науковий напрямок – оптимальне проектування машин, яке зараз широко застосовують провідні фірми світу. Сучасними є розробки, спрямовані на підвищення економічності шляхом вирішення зворотних задач зі створення елементів проточних частин, а також підвищення ефективності охолодження лопаток газових турбін нетрадиційними хладоагентами.

Величезна заслуга В. Л. Кирпичова полягає у виданні вперше в Росії найповнішого курсу з опору матеріалів і статички споруд, створенні першої в Україні школи механіки в галузі динамічної і статичної міцності машинобудівного напрямку, яка відіграла значну роль у розвитку світової науки і техніки. Про рішення актуальних задач динаміки і міцності машин підготував доповідь завідувач кафедри ДММ, професор Г. І. Львов. Про розвиток теорії механічних коливань у працях вчених Харківського політехнічного інституту (академіків О. М. Ляпунова та А. П. Філіппова, професорів І. М. Бабакова, Є. Г. Голоскокова, Л. І. Штейнвольфа, С. І. Богомолова, В. І. Лавінського, Е. А. Сімсона та інших) розповів доцент А. О. Ларін. Про машинобудівні спеціальності на етапі становлення Харківського технологічного інституту зробили доповідь декан МШ факультету, професор М. С. Степанов та професор О. М. Шелковой.

Учасники конференції познайомилися з книжковою виставкою, присвяченою життю і діяльності В. Л. Кирпичова, досягненням вчених-політехніків. Її організаторами були директор НТБ НТУ «ХПІ» Л. П. Семененко, зав. відділу Н. В. Непран, провідний бібліотекар Н. Л. Марюхіна, зав. сектору Г. В. Павлова.

Провідні професори, молоді вчені та студенти поклали квіти до пам'ятника засновнику і першому директору нашого університету В. Л. Кирпичову.

Конференція пройшла на високому рівні завдяки натхненній праці організаційного комітету під керівництвом завідувача кафедри «Опір матеріалів» інженерно-фізичного факультету В. Л. Хавіна та допомозі професійної спілки педагогів та науковців.